

מלחמה אין אוקראינע. טאָג-טעגלעכע ידיעות. 3/4 טער אַפּריל 2022, 10:00 אין דער פֿרי

מיט די עלנבויגנס קאָן מען זיך אַ מאָל דורכשלאָגן אַ וועג, נאָר ווייט וועסטו ניט אַוועקגיין (יִידיש ווערטל)

בוטשע, אירפען, מאַטיזשין. אַט-אָ די מלחמה האָט וועלטבאוועסט געמאַכט אַ וועלכע אַקראַינישע שטעט און שטעטלעך. צום באַדויערן איז דאָס ניט צוליב זייער געשיכטע אָדער שיינקייט, נאָר וועגן די אַכזריות וואָס זיינען דאָרטן פֿאַרגעקומען. בוטשע, אירפען, מאַטיזשין זענען געווען די נעמען וואָס אין די נייטן דעם סוף-וואָך. דריי שטעט, פֿון 19 ביז 30 קילאָמעטער פֿון קיעוו. שטעטל זיך פֿאַר, בלויז אויף איין רגע: די פֿאַרשטעט פֿון אייערע הויפטשטעט, ניט קיין 30 מינוט פֿאַרן אַוועק. אינעם יאָר 2022, אין איין חודש זענען כמעט 400 מענטשן געהרגעט ניט קיין 30 קילאָמעטער פֿון אַן אייראָפּעיִדער הויפטשטאָט. פֿאַראַן אַזעלכע וואָס רופן עס אַ מלחמה-פֿאַרברעכן, אַ שחיטה אָדער גענאַציד, נאָר דעם אמת געזאָגט: דאָס זענען עמעצנס נאָענטע, קרובֿים, חברים, שכנים, קאָלעגעס. אמתדיקע מענטשן, אַוועקגעהרגעט. ס'איז ניט פֿאַראַן ווערטער אויף צו באַשריבן דעם פּיין. און ס'וועט קומען מער יסורים ווען דער אמת וועט אַרויסקומען וועגן מאַריופּאָל און אַנדערע צייטווייליק באַזעצטע שטעט.

שבת האָבן אלע אַרומגעשמועסט די באַפֿריינג פֿונעם קיעווער אַבלאַסט. מע וואָלט געקאָנט טראַכטן וועגן אַ שימחה איבער אַ קליינעם נצחון. פֿאַרקערט! דער צוריקציי פֿון די רוסישע חיילות האָט אויפֿגעדעקט זייערע אַכזריות-אַקטן אין איין חודש אַקופּאַציע. מענטשן דערשאַסן ביים ראַנד וועג, ביי זייער הויז, אין זייערע באַהעלטענישן. אַ סך מיט געפענטע הענט. מענער, ווייבער, קינדער. אַ בילד פֿון אַ ברודער-קבֿר מיט עפעס 280 מענטשן אינעווייניק, דערנאָך אַ [אטעליט-בילד](#). זונטיק אין אַוונט האָט די אוקראַינישע גענעראַל-פֿראַקוואַרשע [געמאַלדן](#) אַז מע האָט 410 גופֿים געשיקט צום אויספֿאַרשן דורך פֿאַלמעסער.

פֿאַרשטייט זיך אַז רוסלאַנד פֿאַרלייקנט דעם אמת פֿון די הריגות, רופֿט עס אַ "פֿראַוואַקאַציע" און אַילט זיך צו [רעדן צום זיכערקייט-ראַט](#) פֿון די פֿאַראַייניקטע פֿעלקער וועגן די "פֿראַוואַקאַציעס פֿון די אוקראַינישע ראַדיקאַלן". רוסלאַנד [באהויפט](#) אַז די אוקראַינישע אַרמיי האָט גורם געווען די מערדערייען, דורך באַשיסן די שטאָט נאָכן צוריקציי פֿון די רוסישע חיילות.

פרעזידענט זעלענסקי האָט די גאַנצע זאָך אין זיין טעגלעכער רעדע אָנגערופֿן אַ "פֿאַלקסמאַרד, נאַציע-פֿאַרלענדונג, פֿאַלק-פֿאַרלענדונג: אַלץ ווייל אוקראַינע בייגט זיך ניט צו דער רוסישער פֿאַליטיק". דער אוקראַינישער אויסערן-מיניסטער דמיטראַ קולעבאַ, האָט [אויפֿגעפֿאַדערט](#) דאָס אינטערנאַציאָנאַלע קרימינעלע געריכט צו באַזוכן בוטשע אויף צו זאַמלען דערווייז-מאַטעריאַלן. "איך רוף אויף דאָס אינטערנאַציאָנאַלע קרימינעלע געריכט און אינטערנאַציאָנאַלע אַרגאַניזאַציעס אַרויס צו שיקן שליחים קיין בוטשע און אַנדערע באַפֿריטע שטעט און דערפֿער אינעם קיעווער אַרום, אויף צו זאַמלען וואָס פינקטלעכער אַלע מאַטעריאַלן און עדות פֿון רוסישע קריג-פֿאַרברעכן אין צוזאַמענאַרבעט מיט די אוקראַינישע געזעץ-היטנדיקע אינטאַנאַצן" האָט ער געזאָגט.

[פֿירערס](#) פֿונעם אייראָפּעיִשן פֿאַרבאַנד (א"פ) האָבן אויסגעדריקט זייער דערשיטערונג וועגן די גרויזאַמקייטן (רצחנות) פֿון די רוסישע כוחות אין בוטשע און אַנדערע נאָר וואָס באַפֿריטע געגנטן פֿון אוקראַינע, מיט דער פֿאַרזיכערונג אַז ווייטערדיקע שטראַפֿמיטלען קומען אָן. אַזוי האָט אויכעט דער פרעזידענט פֿונעם אייראָפּעיִשן ראַט [אויסגעמעלדעוועט](#) מער סאַנקציעס. דאָס ווייגערן רוסיש גאַז בלייבט דער וויכטיקסטער און סאַמע אויסגעבענקטער שטראַפֿמיטל. נישמער, נאָך אַלץ איז ניטאָ קיין אייניקייט אינעם א"פ. די שטלאַנדס שיץ-מיניסטער [האלט](#) אַז דער א"פ דאַרף דיסקוטירן דעם אָפּשטעל פֿון רוסישער גאַז-אימפּאָרטן, אָבער די איבעריקע דיטשישע פֿירערשאַפֿט איז ניט אַזוי פֿאַרגלייבט אין ענערגיע-אומאַפּהענגיקייט. מיטוואָך וועט אַ מעגלעכע פֿינאַטע רונדע סאַנקציעס ליגן אויפֿן טיש צור דיסקוסיע.

"דאָס קענען מיר ניט נאָרמאַליזירן. דאָס איז די וואָר פֿון די פֿאַרקומענישן יעטוועדער טאָג, אַזוי לאַנג ווי רוסלאַנדס אַכזריותדיקייט קעגן אוקראַינע גייט אָן", זאָגט דער אַמעריקאַנער אויסערן מיניסטער אַנטאָני בלינקען.

פֿאַרלעצן (פֿאַרשווערן) מענטשנרעכט. מער אמת וועגן שענדן מענטשנרעכט ווערט אויפֿגעדעקט וויבאַלד מענטשנרעכט-אַבדערוואַטאָר (יומאַן רייטס וואָטש) לאָזט אַרויס איינע פֿון זיינע ערשטע פֿאַרש [באַריכטן](#). דער איבערזיכט גיט ראַיות פֿון קריג-געזעץ פֿאַרשווערונגען דורך רוסיש מיליטער; צווישן אַנדערע אַ פֿאַל פֿון מערפֿאַכיקער פֿאַרוואַלדיקונג, צוויי פֿאַלן פֿון מיר-נישט-דיר-נישט עקזעקוציע, אומגעזעצעלעכער גוואַלטטאַטן און באַדראַנגען פֿון בירגער אין די ערשטע דריי וואָכן מלחמה. זעלנער האָבן מיטגעמאַכט אין צעראַבעווען ציווילע אייגנס, בתוכם עסנוואַרג, קליידונג, ברענוואַרג. די רשימה ברענגט געפֿינסן פֿון אינטערוויען אין די געגנטן פֿון טשערניעוו, כאַרקעוו און [קיעוו](#).

שטעט אונטער אַטאַק. די גאַנצע געגנט פֿון קיעוו און, זאָגט מען, **טשערניעוו** זענען בעתן סוף-וואָך באַפֿריט פֿון רוסישע חיילות. נאָך העכער אַ חודש פֿון ווידערשטאַנד איז קיעוו געבליבן אין אַקראַינישע הענט. גיט אַ קוק אויף דער [אינטעראַקטיווער מאַפע](#) פֿון רוסלאַנדס אַנפֿאַלן אויף דער הויפטשטאָט. טשערניעוו איז, לויטן בירגער-מייסטער, צו 70% צעצטערט אָדער געשעדיקט געוואָרן.

די רוסישע אַקופּירערס האָבן אַטאַקירט דעם רעגיאָנאַלן שפיטאַל פֿון **באַלאַקלייע**, כאַרקעווער אַבלאַסט. אַרום 70 פֿאַציענטן און מעדיקערס זענען געווען אין שפיטאַל. אַ קאַנוואַי אויף צו עוואַקוירן מענטשן פֿונעם געטראַפֿענעם שפיטאַל איז דערנאָך באַשאַסן געוואָרן, ס'זענען געווען קרבנות. ראַקעטן-אַנפֿאַלן אויף דער אינדוסטריעלער אינפֿראַסטרוקטור גייען אָן. **איזיום** אינעם כאַרקעווער אַבלאַסט, איז איינע פֿון די סאַמע קאַמף-צענטערס. 80% פֿון די ווינהיזער זיינען צעשטערט געוואָרן. אין איזיום און די אַרומיקע דערפֿער זיינען 15-20 טויזנט מענטשן איינגעשלאָסן, וואָס באַדאַרפֿן הומאַניטאַרישע הילף. רוסישע סאַלדאַטן האָבן געשאַסן אויף ווינהיזער אינעם סלאַבאָדסקער קוואַרטאַל פֿון **כאַרקעוו**: אַרום צען הייזער געשעדיקט און אַ טראַלייבוס דעפֿאַ. 7 טויטע, 34 פֿאַרווונדיקטע, צווישן זיי 3 קינדער. אַ ראַקעטע האָט געטראַפֿן אַ פֿאַבריק ביי **שעפעטיווקע** און **סלאַוואַטקע** אינעם כמעלניצקער אַבלאַסט. בעצן שבת-זונטיק זענען די פֿאַרטשטעט אָדעס און מיקעליעוו אַטאַקירט געוואָרן מיט ראַקעטן. שפעטן זונטיק-אָוונט האָט מען געהערט אויפֿרייסן אין **טאַרנעפל**, **ראַוונע**, **סטאַניסלע** (**איוואַנאָ-פֿראַנקויוסק**) און **כערסאָן**. אַ סך אַנפֿאַלן אין לוגאַנסק און דאָנעצק. דער זעלביקער דירות-הויז אין **מיטן סעוועראַדאַנעצק** איז צום דריטן מאל אין אַ וואָך געטראַפֿן. די שטאַטישע גאַז-ליטונג איז געשעדיקט, וואָס האָט די גאַנצע געגנט פֿון **לוגאַנסק** געלאָזט אָן גאַז-צושטעל. אין **קאַנאַטאַפּ**, **סומיער געגנט**, זענען דעם סוף-וואָך אַ סך מער רוסישע חיילות אָנגעקומען. מע זאָגט אַז זיי גרייטן צו קאַרידאַרן אויף צוריק צו ציען רוסיש מיליטער, ווייוויל שיערייען גייען אָן. די אַרינדרינגערס האָבן אונטערגעריסן די בריק איבערן טייך סיים, וואָס האָט פֿאַרבונדן פּוטיול מיט סומי.

דער ווידערשטאנד אין די דרומדיקע אוקראינישע שטחים גייט ווייטער. אינווייניגערס האָבן אַרגאַניזירט פֿרילעכע מאַניפֿעסטאַציעס קעגן די רוסישע באַזעצערס אין **ענערגאַדאַר**, **קאַכאַווקע** און **כערסאַן**. מען האָט אָבער דערהערט שטאַרקע אויפֿרייסן אין **ענערגאַדאַר** און מע האָט געשאַסן אויף די פֿראַטעסטירערס אין **קאַכאַווקע**. שפּעטער האָט רוסיש מיליטער פֿעסטגענומען פֿיר אַקטיוויסטן נאָך דער מאַניפֿעסטאַציע דאָרטן. דערווילע ווייס מען גאַרניט וועגן זייער גורל. דאָ אַ בערדיקע **מאַפע** פֿון דער איצטיקער סיטואַציע אין אוקראַינע.

אויסערן פּאָליטיק. דער גריכישער אויסערן מיניסטער האָט **באַזוכט** אַדעס אום שבת, אָנפֿירנדיק מיט אַ הומאַניטאַרישן שליחות צו די דרומדיקע געגנטן. דערמיט האָט מען צוריק דערפֿנט דעם גריכישן קאָנסולאַט אין אַדעס נדי אונטערצושפּאַרן די הומאַניטאַרע באַמיונגען ווי אויכעט צו העלפֿן די גריכישע עדה. אַ וואַגיקע גריכישע באַפֿעלקערונג האָט ביז איצט געלעבט אין מאַריופּאָל; איצט זעט אויס אַז אַדעס איז דער נעקסט מעגלעכער אָרט פֿאַר אַן אַרבערפֿאַר. דער ענגלישער שיץ (דעפֿענסיע) מיניסטער **וואַרנט** אַז מאַריופּאָל איז אַ וואַגיקער ציל פֿאַר רוסלאַנד וויבאַלד זיי פֿרוון אינשטעלן אַן איבערלאַנד-קאַרידאָר צום קרים. דער זיכערקייט-ראַט פֿון די פֿ"פּ וועט דינסטיק צונויפֿקומען אויף צו באַטראַכטן רוסלאַנדס אינגעמאַלדענע מלחמה-פֿאַרברעכנס אין בוטשע און אַנדערע שטעט.

ענערגיע זיכערקייט. זייט אָנהייב אַפֿריל האָט די ליטע אין גאַנצן אויפֿגעהערט אימפּאָרטירן גאַז פֿון רוסלאַנד; דאָס ערשטע לאַנד פֿון אייראָפּעיִשן פֿאַרבאַנד. נאָכגעפֿאָלגט האָבן לעטלאַנד און עסטלאַנד, וואָס וועלן אויכעט מאַכן אַ סוף צום רוסישן גאַז-אימפּאָרט. אַן אוקראַינישער אידעען-צענטער האָט צוגעגרייט אַן איבערבליק פֿון רוסישע **פֿאַרברעכנס און סטראַשונקעס** בשייכות מיט ענערגיע. צווישן די וויכטיקסטע: אָפֿטע אַנפֿאַלן אויף די נויטוועדיקע גאַז- און אייל-אינפֿראַסטרוקטורן, בלייבענדיקע באַדראָונגען פֿון אַטאָמישע קראַפֿט-סטאַנציעס און צעשטערונג פֿון עלעקטריע-צושטעל דורך אַקטיווער באַשיסונג און באַמבאַרדירונג.

דיגיטאַלישע (נומערישע) זיכערקייט. זונטיק האָט "אַנאָנים" (**Anonymous**) אַרויסגעלאָזט פּערזענלעכע פֿאַקטן פֿון 120.000 רוסישע זעלנערס וואָס נעמען אַנטייל אינעם קריג אין אוקראַינע, אונטערן קעפל: "אַלע סאַלדאַטן וואָס מאַכן מיט אין דער אינוואַזיע פֿון אוקראַינע מוזן קומען פֿאַר אַ טריבונאַל איבער קריג-פֿאַרברעכנס". די אינפֿאַרמאַציע איז אַרויס נאָך די באַריכטן פֿון דער שחיטה דורך די רוסישע חיילות אינעם קיעווער געגנט.

מעדיעס. נאָך אַ לאַנגער זוכעניש נאָך פֿאַטאָ-זשורנאַליסט מאַקס לעוויין, וואָס איז נעלם געוואָרן דעם 13טן מאַרץ, האָט די פּאָליציי **אפגעפונען זיין גוף** ביים דערפֿל גוטע מעזשיגירסקע, האָרט ביים צפֿון-ראַנד פֿון קיעוו. ער איז געוואָרן דערשאַסן מיט צוויי קוילן פֿון אַ קליינעם קאַליבער. ער איז געווען איינער פֿון די פּראָמינענטע מלחמה פֿאַטאָגראַפֿן וואָס האָט באַריכטעט פֿונעם דאַנבאַס און אונטערגשטיצט און פֿאַטאָגראַפֿירט פֿאַרשיידנאַרטיקע סאַציאַלע אונטערנעמונגען. איינער פֿון זיינע פּראָיעקטן איז געווען די טראַגעדיע פֿון אילאַוויסיק און דער אויפֿהיט פֿונעם דערמאַן: **נאָך אילאַוויסיק. רעפּאָרטערן אַן גרענעצן** זאָגן אויס אַז דאָס איז שוין דער זעקסטער באַשטעטיקטער מאָרד פֿון אַ מעדיע-רעפּערזענטאַנט זינט אָנהייב מלחמה. דעם 2טן אַפֿריל איז דער באַרימטער ליטווישער רעזשיזער און דאָקומענטאַר-פֿילמירער מאַנטאַס קוועדאַראַוויטשיוס געטייט אין מאַריופּאָל. ער האָט געמאַפֿט דעם דאָקומענטאַר-פֿילם "מאַריופּאָליס", וואָס באַשרייבט דאָס לעבן פֿון דער סטראַטעגישער האַפֿן-שטאָט.

לייען-רשימה:

- [Ukraine's film-makers can't pick up guns, but their cameras are vital weapons | Darya Bassel | The Guardian](#)
- [Not all criticism is Russophobic: on decolonial approach to Russian culture](#) ליאַ דאָסטליעוואַ, אוקראַינישע קינסטלערקע און קולטורעלע אַנטראָפּאָלאָגין & אַנדריי דאָסטליעוואַ, אוקראַינישער קינסטלער און פֿאַרשער
- [What makes biological weapons so dangerous, and does Russia have them? | The Economist](#)
- **צאָלן:**
- 158 קינדער זיינען אומגעקומען אין אוקראַינע צוליב דער באַוואַפֿנטער אַגרעסיע פֿון דער רוסישער פֿעדעראַציע. אַרום 258 זענען פֿאַרוואַנדיקט.
- דער אוקראַינישער פֿינאַנץ-מיניסטער מעלדט אַז אוקראַינע **גיט אויס** אַרום 10 מיליאַרד גריוונאַ אַ חודש פֿאַרן קאַמף.
- דער גענעראַל-שטאַב פֿון די אוקראַינישע באַוואַפֿנטע כוחות האָט אָנגעגעבן די בערדיקע פֿאַרלוסטן פֿון דער רוסישער אַרמיי ביזן 4טן אַפֿריל 10 אַ זייגער אין דער פֿרי: זעלנערס – אַרום 18.300, טאַנקען -- 647, געפּאַנצערטע קאַמפּוואַגנס (בראַנעוויקעס) – 1844, אַרטילעריע-סיסטעמען – 330, זעניט- אָדער אַנטילופֿט-האַרמאַטן – 54, פֿילראַקעטן-שיס-סיסטעמען – 107, עראַפּלאַנען – 147, העליקאָפּטערס – 133, נישט-געפּאַנצערטע פֿאַרמיטלען -- 1273, שיפֿן -- 7, ברענשטאָף-ציסטערנעס – 76, אַליין-פֿליענדיקע עראַפּלאַנען – 92, ספּעציעלע אויסשטאַטונג 25, מאַבילע נאָענט* גרייכיקע ראַקעטן סיסטעמען - 4.
- * נאָענט: 500-1000 קמ.
- יעדע אַקציע העלפֿט, ווי קליין זי זאָל ניט זיין :
- פֿאַרשפּרייט ידיעות וועגן די אומברחמנותדיקייטן אין בוטשע, מאַריופּאָל, כאַרקעוו און אַנדערע אוקראַינישע שטעט.
- **שטיצט אוקראַינע**. אַ וועבאַרט מיט הילף-אַרגאַניזאַציעס און ווי אַזוי זיי צו העלפֿן
- פֿאַרשפּרייט אַט די דערהיינטיקטע ידיעות – צי דורך סאַציאַלע אָדער אַרטיקע מעדיעס, צי דורך איבערשיקן דעם איצטיקן בולעטין.
- אַבאַנירט אונדזער טעגלעכן באַריכט דורך **טויטעכער** אָדער דורך אונדזער **וועבאַרט**.
- איר קאָנט שטיצן אונדזערע אונטערנעמונג דורך **Paypal**

אַ דאַנק פֿאַר אייער הילף!
זאָל לעבן אוקראַינע!